

УДК 7.043

ПРИНЦИПИ ТРАНСФОРМАЦІЇ РОСЛИННИХ ОБ'ЄКТІВ В ЗНАКОВУ ФОРМУ

Студ. В.Ю. Гукова, гр. БДф-mt-17

Студ. Г.В. Яводчак, гр. БДф-mt-17

Науковий керівник доц. О.О. Слітюк

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою даної роботи є дослідження принципів трансформації рослинних об'єктів в знакову форму. Завданням є аналіз процесу стилізації, визначення вимог до стилізованого об'єкту.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес створення знакових форм. Предметом дослідження є методи стилізації.

Методи та засоби дослідження. В процесі дослідження використано методи літературно-аналітичний, біонічної трансформації, прийоми стилізації.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Запропоновано підходи до використання засобів стилізації рослинних об'єктів в знакову форму.

Результати дослідження. У декоративній композиції важливу роль відіграє те, наскільки творчо художник може переробити навколишню дійсність і внести до неї свої думки і відчуття, індивідуальні відтінки. Стилзація, як процес роботи, є декоративне узагальнення змальовуваних об'єктів (фігур, предметів) за допомогою ряду умовних прийомів зміни форми, об'ємних і колірних стосунків. У декоративному мистецтві стилзація – метод ритмічної організації цілого, завдяки якому зображення набуває ознак підвищеної декоративності і сприймається своєрідним мотивом узору. Стилзацію можна підрозділити на два види: зовнішня поверхнева, така, що не має індивідуального характеру, а передбачає наявність готового зразка для наслідування або елементів вже створеного стилю; декоративна, в якій всі елементи твору підпорядковані умовам вже наявного художнього ансамблю [1].

Природа, що оточує нас, є прекрасним об'єктом для художньої стилзації. Один і той же предмет можна вивчати і відображувати безконечну безліч разів, постійно відкриваючи нові його сторони залежно від поставленого завдання. У програмі по декоративній композиції питанню стилзації природних форм приділяється велика увага, оскільки дані об'єкти завжди доступні і робота з ними допомагає опанувати аналітичне мислення і способи оригінального вираження природи в трансформованих формах, тобто виробляти заломлення побаченого через індивідуальність художника [2].

У процесі декоративної стилзації природних мотивів можна піти двома шляхами: спочатку виконувати зарисовки об'єктів з природи, а надалі переробляти їх у бік виявлення декоративних якостей, або ж відразу виконувати стилзовану декоративну зарисовку, відштовхуючись від природних особливостей об'єктів. У першому випадку необхідне ретельне малювання деталей і поступове вивчення форм по ходу роботи. У другому способі художник довго і ретельно вивчає деталі об'єкту і виділяє найбільш характерні для нього. Наприклад, колючий татарник відрізняє наявність шипа і незграбності у формі листя, отже, при зарисовці можна використовувати гострі кути, прямі лінії, ламаний силует, застосувати контрасти при графічній обробці форми, лінію і пляму, світлу і темну, при колірному рішенні – контраст взаємодоповнюючих кольорів і різна тональність.

В результаті проведених досліджень було виділено основні етапи стилізації та вимоги до зарисовок рослинних форм. На першому етапі здійснюється вибір і зарисовка природного аналога. Починаючи роботу, важливо виявити найбільш яскраво виражені особливості форми рослини, його силуету, поворотів ракурсів; звернути увагу на їх пластичну спрямованість (вертикальну, горизонтальну, діагональну) та характер ліній. Важливо не просто замальовувати побачене, а знайти ритм і цікаві угруповання форм (стебел, листя), роблячи відбір видимих деталей. Надалі йде поетапне узагальнення у декоративну форму. Трансформація форми полягає в частковій зміні форми, у відкиданні деяких несуттєвих деталей, пошуку загального характеру конструктивної основи форми. Спрощення силуетної форми біооб'єкта можливе із збереженням або зміною пропорційно-масштабних співвідношень елементів форми.

Слід зазначити, що при побудові знакової форми по заданих властивостях, за основу береться головна, найбільш виразна якість об'єкта, потім предметні форми спрощуються й стилізуються. Мета стилізації - художнє вираження основної характеристики, головної властивості об'єкта. Підхід до стилізації залежить від того, які відчуття, емоції повинен викликати знак. Виділені якості можуть бути історично сформованими, традиційно приналежними даному об'єкту (могутній дуб), або заданими за умовою (веселий дуб). Далі при одержанні кінцевого варіанту у вигляді декоративного елемента, йде виправлення і уточнення всіх зв'язків геометричних фігур, що визначають характер, виразність, пропорційні співвідношення оптимального варіанта.

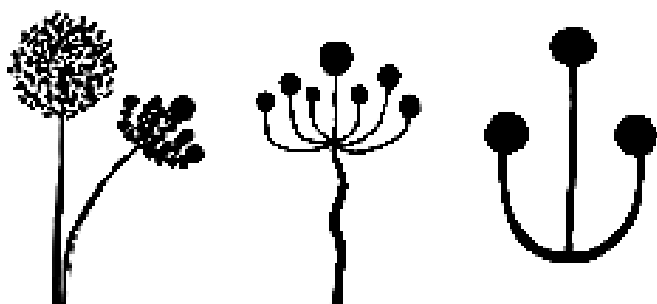

Рисунок - Трансформація рослини в знакову форму контур, що більш спрощений; ясність кольору – передбачає прояви якого або певного кольору.

На рис. представлено послідовність процесу трансформації рослинного об'єкту в знакову форму.

Висновки. Різноманітні за формою і кольором мотиви рослинного і тваринного світу, предмети побуту є невичерпним джерелом творчості для всіх народів у всі часи. Стилiзоване зображення об'єктiв дає можливість знаходити все нові оригінальні способи відображення дійсності, відмінні від ілюзорного, фотографічного зображення. В процесі узагальнення важливо побачити і перетворити реальний, звичний, а іноді малопривабливий образ на новий, де виділити характерне, надати образу максимальної виразності.

Ключові слова: трансформація, природні мотиви, знакова форма, стилізація.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай В., Станкевич М.С. Декоративно-прикладне мистецтво.Л. –: Світ, 1992.91–2с.
2. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв, за редакцією Мері Холлінгсворт, пер. з англ. – К.:Махаон, 2007.— 609с.